

ساعت کلاسی: ۱۰ صبح | نمره: ۱۷ | مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸

پایه سوم ۵ ساله، پنجم ۷ ساله، چهارم پاره وقت، سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد امتحان:	۲۹۸۱/۲۴
تاریخ آزمون:	۱۳۹۸/۱۰/۲۹
عنوان:	منطق ۳
کتاب:	دانش منطق
محدوده:	از ابتدای صناعات خمس تا ابتدای صناعه الخطابیه (ص ۳۴۸-۳۳۱)
حذفیات:	ندارد

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلسمی: مدرسه علمیه: شهرستان: استان:

۱- قضیه «پیامبر(ص) علی (ع) را به عنوان جانشین تعیین کرد» از کدام قضایای یقینی است؟ ص ۳۳۸

۰/۵

- الف. وجدانیات ☐
 ب. متواترات ☒
 ج. مجربات ☐
 د. فطریات ☐

۲- نام قضایایی که دانش پژوه در ابتدای آموختن یک علم، به جهت سهولت یادگیری، تسامح یا حسن ظن به معلم می پذیرد، چیست؟ ص ۳۵۰

۰/۵

- الف. اصول موضوعه ☒
 ب. واجبات القبول ☐
 ج. مشهورات ☐
 د. مقبولات ☐

۳- کدام قضیه از مبادی مغالطه است؟ ص ۳۷۹

۰/۵

- الف. هر موجودی مکان دارد. ☒
 ب. تسلسل محال است. ☐
 ج. غسل شیرین است. ☐
 د. ظلم قبیح است. ☐

۴- نام مغالطه به کار رفته در عبارت: «هر کس به جز افراد بی سواد قبول دارند که غرب مهد تمدن است» چیست؟ ص ۴۱۷

۰/۵

- الف. اینکه چیزی نیست. ☐
 ب. بستن راه استدلال. ☐
 ج. مسموم کردن چاه. ☒
 د. توسل به جهل. ☐

۵- چگونگی تقسیم استدلال به صناعات خمس را بر اساس حصر عقلی تبیین نمایید. ص ۳۳۳

۲/۵

جواب: استدلال یا مفید تصدیق نیست (صناعت شعر) و یا مفید آن است. در این صورت یا افاده تصدیق جازم نمی کند (صناعت خطابه) و یا افاده تصدیق جازم می کند. در این حالت یا در آن اعتبار نشده است که استدلال مطابق با حق باشد (صناعت جدل) و یا اعتبار شده است که مطابق حق باشد. در این فرض یا واقعاً منطبق بر حقیقت است. (صناعت برهان) یا در واقع منطبق بر حقیقت نیست. (صناعت مغالطه)

۶- دو قسم برهان آنی را به همراه مثال تعریف کنید. ص ۳۶۳

۲

جواب: الف) برهان آنی دلیل: انتقال از وجود معلول به وجود علت در چنین برهانی اگر چه حد اوسط علت اثبات اکبر برای اصغر است اما در واقع خود، معلول ثبوت اکبر برای اصغر است مثلاً «این فلز منبسط شده است هر منبسط شده ای حرارت دیده است، پس این فلز حرارت دیده است». ب) آنی مطلق: برهانی است که در آن، حد اوسط، نه علت ثبوت اکبر برای اصغر است و نه معلول آن، بلکه بین وسط و اکبر تنها تلازم وجود دارد [البته تلازم بین وسط و اکبر دو صورت دارد] مثلاً: اگر از خانه دود برآید هر آینه در آن گرما محقق است، لکن از خانه دود برمی آید بنابراین در خانه گرما محقق است.

۷- پنج شرط از شروط مقدمات برهان را نام ببرید. ص ۳۷۲ - ۳۶۹

۲/۵

جواب: ۱- یقینی بودن مقدمات ۲- اعرف بودن مقدمات ۳- ذاتی بودن محمول برای موضوع ۴- اولی بودن محمول برای موضوع ۵- تقدم بالطبع مقدمات بر نتیجه ۶- کلی بودن مقدمات ۷- ضروری بودن مقدمات.

۸- نام مغالطات زیر را نوشته، وجه مغالطه بودن آن را تبیین کنید. ص ۴۰۰ و ۴۰۵

۲

الف) سعادت غایت زندگی انسان است، غایت زندگی انسان مرگ است پس سعادت انسان همان مرگ اوست.

جواب: مغالطه اشتراک لفظ به دو نحو ۱- غایت در مقدمه اول به معنای هدف است ولی در مقدمه دوم به معنای آخرین رویداد است. ۲- زندگی در مقدمه اول اعم از دنیا و آخرت است ولی در مقدمه دوم به معنای زندگی این جهانی است. [نوشتن یک مورد کفایت می‌کند]

ب) عالم ساخته شده توسط غیر است، هر ساخته شده توسط غیر سازنده دارد، پس عالم سازنده دارد.

جواب: مغالطه مصادره به مطلوب زیرا صغرای قیاس یعنی «عالم ساخته شده توسط غیر است» عبارت اخرای نتیجه یعنی «عالم سازنده دارد» است.

۲

۹- مغالطه «کامل نامی‌سَر» را به همراه مثال تبیین نمایید. ص ۴۱۱

جواب: این مغالطه هنگامی روی می‌دهد که در نقد یک امر با نادیده گرفتن محدودیت‌ها و شرایط، تنها به گزینه مطلوبی بپندیشیم که عملی و شدنی نیست مانند: من در انتخابات ریاست جمهوری شرکت نمی‌کنم زیرا هیچ یک از کاندیداها همه شرایط مطلوب را ندارند.

۲

۱۰- چهار دلیل کنار گذاشتن برهان و تمسک به جدل را به اختصار بنویسید. ص ۴۲۷

جواب: ۱- درست نبودن مدعای شخص و عدم امکان اقامه برهان بر آن. ۲- دشوار بودن فهم برهان برای توده مردم. ۳- عجز و ناتوانی استدلال برای سازمان دهی برهان و یا در ک صحیح آن. ۴- تناسب نداشتن فهم برهان، برای بسیاری از نوآموزان یک رشته علمی.

۲

۱۱- دو موردی را که مطلب جدل واقع نمی‌شود را به همراه دلیل تبیین نمایید. ص ۴۳۷ و ۴۳۸

جواب: ۱- قضایا مشهورات حقیقی یا مطلق؛ زیرا این قضایا به درجه‌ای از شهرت رسیده‌اند که کسی نمی‌تواند شهرت و یا صحت آنها را مورد تردید قرار دهد ۲- قضایای ریاضی؛ این قضایا چون اعتبار خود را از یقینیات گرفته‌اند بنابراین معنا ندارد توسط مشهورات (به معنای اخص) به عرضه جدل دعوت شوند.